

**Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása
Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató
Központ**

Rákócziújfalú

2014. évi szakmai beszámoló

a

Gyermekjóléti szolgáltatásról

Készítette:

**Sólyom Vilmosné
családgyógyász**

I. Rákócziújfalu demográfiai mutatói:

Rákócziújfalu, Jász- Nagykun- Szolnok Megye egyik községe, a megyeszékhelytől 15 km-re fekvő település.

Jelenleg, a 2014. 12. 31.-i statisztikai adatok állnak rendelkezésre, ennek megfelelően, a település lakossága 2039 fő, ebből, a 18 év alatti lakosok száma 379 fő, a 60 év feletti lakosok száma, 343 fő.

II. A szolgáltatás személyi feltételi:

2014. évben, 1 fő, Olasz Anita, családgondozó, teljes munkaidőben, heti 40 órában, látta el a Gyermekjóléti Szolgálat feladatait. 1 fő, Sólyom Vilmosné, továbbra is heti 20 órában látja el a feladatokat.

III. A Gyermekjóléti Szolgálat ügyfélfogadási rendje:

Hétfő: 8-12 óráig

Kedd: 12-16 óráig

Szerda: 8-12 óráig

Csütörtök: 12-16 óráig

Péntek: Nincs ügyfélfogadás

Ügyfélfogadási időn kívül történnek a családlátogatások, valamint az adminisztrációs teendők. Szükség esetén – krízishelyzet esetén – ügyfélfogadási időben is sor kerül családlátogatásra.

IV. Jogszabályi háttér:

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét:

- a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény, valamint
- a 149/1997 (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról,
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. Törvény szabályozza.

V. A Gyermekjóléti Szolgálat célja, feladata:

A Gyvt. 39. § (1) bekezdése határozza meg a gyermekjóléti szolgáltatás fogalmát, miszerint, a Gyermekjóléti Szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek

testi és lelki egészségét, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat feladata:

A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében:

- A gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, és az azokhoz való hozzájutás segítése.
- gyermeknevelési tanácsok nyújtása.
- hivatalos ügyek intézkedésének segítése.
- válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása, segítése.
- szabadidős tevékenység szervezése.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése.
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, és azok megoldása érdekében, javaslat készítése.

A kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

- folyamatos családgondozás.
- családi konfliktus megoldásának elősegítése.
- hatósági beavatkozás kezdeményezése. /védelembe vétel/
- a gyermek családjából történő kiemelésének kezdeményezése.

A családból kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

- a család gyermeknevelési körülményeinek javítása.
- a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás.
- utógondozói szociális munka.

VI. Klienseink és a szolgálat igénybe vételének módja:

A szolgáltatást igénybevevők köre, a 18 év alatti kiskorú gyermekek, és szüleik, valamint, a válsághelyzetben lévő várandós anyák.

A gyermekjóléti szolgálat igénybe vétele lehet:

- önkéntes (a gyermek, vagy a szülő maga jelentkezik)
- együttműködésre kötelezett (hatósági, hivatali szerv által)

A gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentes.

VII. A gyermekjóléti szolgálat ügyfélforgalma 2014. évben:

2014. évben, a szolgálat ügyfélforgalma: 1965 fő volt.

Forgalmi adatok alakulása az elmúlt öt évben:

Évszám	2010.	2011.	2012.	2013.	2014
Gyermekjóléti	630 fő	1618 fő	1869 fő	1833 fő	1965 fő

Az elmúlt évhez viszonyítva, a forgalomban megjelentek száma, **132 fővel** nőtt, ez az adat azt jelzi, hogy az előző évhez képest **nem csökkent a családoknál jelentkező problémák mennyisége.** 2014. évben, **18 gyermek került újonnan** szolgálatunk látókörébe.

A magas számú ügyfélforgalom, a problémák fennállását jelzik. **Rákócziújfalú lakosságának számát (2039 fő), és a tizennyolc év alatti korosztály (379 fő) összehasonlítva a szolgálat ügyfélforgalmával (1965 fő), megállapíthatjuk, hogy 2014-ben továbbra is igen magas volt a szolgálatnál megjelent ügyfelek száma.**

Az elmúlt évtizedek társadalmi-gazdasági folyamatai egy mindinkább gyorsuló változást idéztek elő. Ezek a folyamatok nagymértékben hatnak a családok helyzetére. Nőtt a válások, a különélések és a házasságon kívül született gyermekek száma. A megváltozott együttélési minták nyomán a család fogalma és egyúttal funkciója is megváltozott. A tapasztalat azt mutatja, hogy a társadalom egyre nagyobb hányada nem tud lépést tartani a változásokkal, nem vagy csak segítséggel tudja kezelni a nehézségeket. A családok és a gyermekek egyre nagyobb és egyre összetettebb problémákkal küzdenek.

A gyermekek helyzetét több társadalmi és gazdasági tényező is befolyásolja:

- bizonytalan szociális környezet (foglalkoztatási problémák, elhelyezkedési nehézségek, kiszámíthatatlan gazdasági környezet, a családok eladósodásának növekedése stb.)
- a társadalmi értékek és értékrend súlyos zavara és átértékelődése
- környezeti, lelki, és szellemi ártalmak
- a család funkcióinak felbomlása
- a család gyermekekre ható pozitív befolyása egyre csökken
- nő a gyermekek fizikális és érzelmi elhanyagoltsága

Összességében elmondható hogy évről évre nő a gyermekjóléti szolgáltatás látókörébe került gyermekek száma. Ez részben a korábban vázolt jelenségeknek köszönhető, részben pedig a

gyermekvédelmi veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének. Megfigyelhető, hogy nőtt egy-egy eset vonatkozásában a gondozási időtartam is.

Megnövekedtek a családok terhei, melyek enyhítésére nem állnak rendelkezésre a megfelelő eszközök.

A településen nagyarányú a munkanélküliség, a nagyobb városok, /Szolnok, Martfű/ elérése költséges. A lakosság nagy része alacsony iskolai végzettségű, ami szintén nehezíti az elhelyezkedést. Ezen családok életszínvonala igen alacsony, szociálisan és gyakran egészségügyileg is hátrányos helyzetben vannak. Nehézséget okoz a munka hiánya, a jövedelem helytelen beosztása, az eladósodás, a család céljait szolgáló ingatlan és környezetének gondozatlansága. Életmódjukat, a beosztó-halasztó életmód helyett, a túlélési stratégia, rövid-távú, a jelenre való orientáció jellemzi. Az átélt kudarcok, reménytelennek tűnő élethelyzetük felemészti külső és belső tartalékaikat, beletörődnek rossz élethelyzetükbe, sokan az alkoholizmusba menekülnek.

Tapasztalatunk szerint, egyre több az olyan többgyermekes, munkanélküli család, akiknél, kialakult az a negatív irányú életszemlélet, miszerint, a gyermekek után járó szociális ellátásokból próbálják megélhetésüket fedezni. A szülők mindennapi megélhetésüket, kilátástalan élethelyzetük megoldását, több gyermek vállalásában látják. A család tagjai között gyenge a kohézió, nem működnek a természetes segítő kapcsolatok.

„Beköltözők, és elköltözők”- „vándorlók”:

Az utóbbi időszak tapasztalatai alapján, a jelzőrendszernek köszönhetően, egyre több olyan család, több gyermeket egyedül nevelő édesanya, várandós anya, került a látókörünkbe, akik internetes társkeresés útján, több száz kilométerről, vagy közelebbi, szomszédos településekről, **költöztek** Rákócziújfaluba, a könnyebb, megélhetés, reményében, abban bizakodva, hogy elkerülhetik, kiskorú, vagy születendő gyermekük vonatkozásában, a korábbi lakóhelyükön, esedékessé vált, intézkedések megtételét.

Sajnos, ennek a tendenciának, az ellenkezője is egyre gyakoribb, amikor a segítségnyújtásunk, tanácsaink ellenére, a szülő, a probléma megoldását nem abban látja, hogy kiskorú gyermeke, gyermekei érdekében, változtat életvitelén, életmódján, helytelen szülői magatartásán, hanem a következmények elkerülése érdekében, **elköltözik** a településről.

Mindennapi munkánk során **problémák halmazával találkozunk**

A Községi Önkormányzat, által közölt, 2014. év december 31.-i statisztikai adatok alapján, 78 család, 132 gyermek jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, akikből, 27 gyermek van szolgálatunk látókörében.

VIII. Veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, 2014. évben, Rákócziújfalu közoktatási intézményei által nyújtott adatok alapján:

- Mesevár Óvodába beiratottak száma: 60 fő.

Veszélyeztetett: 13 fő.

A Községi Önkormányzat Jegyzője által:

Hátrányos helyzetűnek minősített: -

Halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített: 1fő.

- **A Herman Ottó Általános Iskolában** tanuló diákok száma: 128 fő.

Veszélyeztetett: 15 fő

A Községi Önkormányzat Jegyzője által:

Hátrányos helyzetűnek minősített: 8 fő.

Halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített: 15 fő.

2014. évben, a Gyermekjóléti Szolgálat gondozási típusaiban lévő kiskorúak közül, a Községi Önkormányzat Jegyzője, által, 3 fő hátrányos helyzetűnek, 4 fő halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített gyermek.

IX. Rákócziújfalu Védőnői Szolgálat által nyújtott adatok 2014 évben:

Várandós nők száma: 27 fő

Veszélyeztetett: 10 fő

Ebből egészségügyileg veszélyeztetett: 3 fő

Szociálisan veszélyeztetett: 5 fő.

Egészségügyileg és szociálisan veszélyeztetett: 2 fő

A szolgálat szolgáltatása körében **három** magzat esetében nyújtott segítséget válsághelyzetben lévő várandós anya számára, az esetleges veszélyeztetettség megelőzése érdekében, mindhárom esetben a konkrét gondozás is megvalósult.

A település, a lakosság részére, felnőtt háziorvosi és fogorvosi ellátást biztosít, gyermekorvos és szülész-nőgyógyász szakorvos, havonta egy alkalommal, előre egyeztetett időpontban biztosítja az ellátást.

X. A gyermekjóléti szolgálat statisztikai adatai:

A gyermekjóléti szolgálat gondozási esetei 2014-ben: 59 gyermek, 34 család. Nem szerinti összetétel szerint: 27 lány és 32 fiú.

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvényben meghatározottaknak megfelelően, a **gyermekjóléti alapellátásnak** hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi, és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

a.) **Alapellátásban:** 39 gyermek, (20 család) részesült. Nem szerinti összetétel szerint: 15 leány és 24 fiú.

Életkor	0-2 év	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összesen
Összesen	2	6	20	11	39 fő

2014. évben 20 fő alapellátása szűnt meg.

A megszűnés okai:

- Eredményesség miatt: 12 fő
- Illetékesség hiánya miatt: 2 fő
- Nagykorúvá vált: 3 fő
- Védelembe vétel, hatósági intézkedés: 3 fő

A családgondozás eredményessége miatt történő, megszűnés nem minden esetben tekinthető véglegesnek, vannak családok, akik rövid időn belül visszakerülnek az ellátásba, mivel a pozitív változásokat nehezen tudják hosszabb távon fenntartani, így ismét a szolgálat látókörébe kerülhetnek.

- Ha a szülő, vagy más törvényes képviselő, a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybe vételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket **védelembe veszi.**

b.) Védelembe vettek száma: 7 gyermek, (6 család). Nem szerinti összetétel szerint: 5 leány és 2 fiú.

Életkor	0-2 év	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összesen
Összesen	3	2	1	1	7fő

2014. évben 8 fő védelembe vétele szűnt meg:

A megszűnés okai:

- Eredményesség miatt: 4 fő
- Illetékesség hiánya miatt: 4 fő

Első védelembe vételi tárgyaláson: öt alkalommal, 6 gyermek esetében vettünk részt.

Védelembe vétel felülvizsgálati tárgyaláson: 6 alkalommal, 3 gyermek esetében vettünk részt.

2014.-ben, az eseti gyámi teendőket, - a családi pótlék természetbeni formában nyújtása okán, 3 fő (2 család) esetében, Sólyom Vilmosné családgondozó látta el. A családi pótlék természetbeni felhasználása, a bolti vásárlások, a szülőkkel közösen, a gyermekek szükségleteihez igazodva történtek. Az eseti gyámi elszámolások határidőre megtörténtek. Az év során, eredményesség okán, mindhárom védelembe vett gyermek vonatkozásában, megszűnt a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása.

A gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát a különböző gyermekvédelmi ellátásokból való kilépésen lehet mérni (gondozási esetek lezárása, ellátási forma változása, családba történő visszagondozás). A tényleges hatékonyság azonban nehezen mérhető.

Az eredményességet nagymértékben befolyásolja a szülők együttműködési készsége, a jól megválasztott beavatkozási technikák, a rendelkezésre álló megfelelő eszközrendszer (pl. szakemberek elérhetősége). Ennek hiányában nagyon nehéz eredményt elérni a gondozott családoknál.

Viszonylag kevés a lezárható esetek száma, inkább jellemző az ellátási forma változás (pl. védelembe vételből-alapellátásba), gyakran csak a nagykorúság elérésével kerülnek ki a gyermekek a rendszerből.

Kevés azon gyermekek száma, akik csak rövid ideig tartózkodnak a rendszerben, általában valamilyen akut probléma jelentkezése miatt. Az ő esetükben egy rövid problémakezelési időszakkal, alapellátásban történő gondozással, vagy más segítő szakember (pl. pszichológus) bevonásával megszüntethető a veszélyeztetettség. Jellemző inkább, hogy egy-egy gyermek

hosszabb időt – adott esetben éveket – részesül gyermekjóléti szolgáltatásban. Többségük, generációkra visszanyúló, összetett problémákkal küzdő családokban élnek. Az ő esetükben a beidegződések és a család által rosszul kiválasztott probléma-megoldási technikák miatt, nagyon nehéz a hatékony beavatkozás. Gyakran csak hatósági intézkedésekkel (pl. védelembé vétel) vagy a gyermek családból történő kiemelésével lehet csökkenteni vagy megszüntetni a gyermek veszélyeztetettségét.

- Amennyiben, a védelembé vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetében történő megfelelő gondozása, nevelése, **a családgondozó értesíti az illetékes Járási Gyámhivatalt, a szükséges hatósági intézkedés megtétele céljából.**

c.) **Nevelésbe vett gyermekek száma: 13 gyermek, (8 család).** Nem szerinti összetétel szerint: 7 leány és 6 fiú.

Életkor	0-2 év	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összesen
Összesen	4	1	4	4	13 fő

2014-ben, szülői elhanyagolás miatt, 1 fő, folyamatban lévő, a szülő felügyeleti jogát érintő bírósági eljárás miatt, 1 fő, összesen 2 fő kisgyermek került gyermekvédelmi szakellátásba.

Elhelyezési értekezleten 1 fő kiskorú, esetében, 1 alkalommal vettünk részt.

A gyermekjóléti szolgálat feladata, hogy a nevelésbe vett nevelkedő gyermekek esetében a vérszerinti családnak segítséget nyújtson a gyermekek visszahelyezése érdekében. Ez életvezetési tanácsadást, ügyintézéshez való segítségadást, kapcsolattartáshoz való hozzásegítést, mentális gondozást jelent. Elsődleges célunk a kialakult rossz anyagi helyzet, szociális körülmény javítása, a megjelenő devianciák kezelése, esélyegyenlőség növelése. A szakellátásba került gyermekek esetében határozatban foglaltak szerint, a kapcsolattartások koordinálásában részt veszünk. **A családgondozás során kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a szülőket oly módon segítsük, hogy képessé váljanak arra, hogy gyermekeik teljes körű ellátását biztosítani tudják, ezáltal a gyermekek ismét a vérszerinti családjukban nevelkedhessenek.**

A nevelőszülőkkel a gyermekvédelmi gyámokon keresztül tartjuk a kapcsolatot, elsősorban a szülői kapcsolattartások koordinálása, a gyermekek fogadása ügyében.

A gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében, elhanyagoló szülői magatartás miatt, a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében, 3 fő kisgyermek nagyszülők által történt családba fogadására került sor.

- Eseti gondozás során, a család, illetve a gyermek számára nem készül gondozási terv. A felmerülő problémát, egy-két alkalmas találkozó, illetőleg, az ügyintézéshez való segítségnyújtás megoldja.

d.) Eseti gondozásban történő ellátás: 29 gyermek, (22 család) esetében történt.

XI. Az elsődleges probléma bemutatása:

II. A kezelt problémák típusa és az ellátott gyermekek száma szerint

Sor-szám	Megnevezés	Kezelt problémák száma	Ellátott gyermekek a fő probléma szerint
1	Anyagi	64	3
2	Gyermeknevelési	196	18
3	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	58	3
4	Magatartászavar, teljesítményzavar	32	2
5	Családi konfliktus	4	3
6	Szülők vagy család életvitele	421	29
7	Szülői elhanyagolás	8	-
8	Családon belüli bántalmazás	9	1
	Összesen	792	59

A szolgáltatásban részesülők jellemző problémái: anyagi problémák, életviteli problémák, családi konfliktusok, munkanélküliség, magatartás – és teljesítményzavar, gyermeknevelési problémák, tanulási nehézségek, lakhatási problémák, szenvedélybetegségek (alkoholproblémák), mentális problémák, gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség. Megfigyelhető azonban, hogy a különböző körülmények között élő egyes családokban más-más problémák tapasztalhatóak. Az elszegényedett, peremhelyzetű családoknál általában

összetettebb problémák jelennek meg, míg az anyagi nehézségekkel nem küzdő átlagos élethelyzetű, családok esetében a **családi konfliktusok vagy a gyermek magatartászavara, devianciája jelenti a problémát.**

A problémák nem tapasztalhatóak csak önmagukban, általában egymásra épülnek, összefüggenek. Egyik probléma generálja a másikat. A statisztikai adatokban, fő probléma típusként jelennek meg, **a szülők, vagy család életviteléből adódó problémák.** A tartósan fennálló munkanélküliség **anyagi problémákat** idéz elő, amelyek megélhetési nehézségekhez, lakhatási problémákhoz, **családi konfliktusokhoz, szennvedélybetegségek kialakulásához, elhanyagoló szülői magatartáshoz, a gyermekek lelki, fizikai bántalmazásához vezetnek.** A családon belüli problémákra, a szülők helytelen életvezetésére, a gyermekek tünehordozóként magatartászavarral, deviáns cselekedetekkel reagálnak. Ezek a folyamatok maguk után vonják a **gyermeknevelési problémák** kialakulását.

Tapasztalatunk szerint, megállapítható, miszerint, több rizikófaktor, problématípus, együttes jelenléte sem vezet szükségszerűen bántalmazáshoz, elhanyagoláshoz. Nagyon kedvezőtlen körülmények között is élnek gyermekek harmonikus, szerető, védelmező légkörben, ugyanakkor optimálisnak látszó és kiegyensúlyozott családban is megtörténhet a gyermek elhanyagolása, bántalmazása.

XII. Az esetkezelések jellegének bemutatása:

III. Az esetkezelések jellege, a forgalomban megjelentek/halmazott adat/ és az ellátottak vonatkozásában.

Sorszám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Ellátott gyermekek száma
1	Információnyújtás	688	46
2	Segítő beszélgetés	182	29
3	Tanácsadás	108	29
4	Hivatalos ügyekben közreműködés	33	20
5	Családlátogatások	415	44
6	Közvetítés más szolgáltatásokba	20	8

A leggyakrabban használt esetkezelési módok, a forgalomban megjelentek és az ellátott gyermekek vonatkozásában, a **segítő beszélgetés, információnyújtás, és a családlátogatás.** Az esetkezelések többségénél, több módszer együttes alkalmazása is szükségessé vált. A szülővel, gyermekkel folytatott segítő beszélgetés mellett, a célok megvalósítása érdekében az információnyújtás, **tanácsadás,** és a **szolgáltatások közvetítése** is szerepet játszott. A tanácsadás jellege szerint, a leggyakrabban alkalmazott módszer, a gyermeknevelési, életmódformáló, életvezetési tanácsadás. Többen kértek **hivatalos ügyek intézéséhez** segítséget, elsősorban, gyermektartásdíj megelőlegezése, kapcsolattartás szabályozása, válóperek, szociális ellátások igénylése, és anyagi jellegű problémák miatt. Közreműködtünk III/IIII minősítésben is. Az ellátott gyermekek vonatkozásában **8 főt** közvetítettünk, mentális szakemberhez, /pszichiáter, pszichológus/. Törekedtünk arra, hogy a szülőkkel, gyermekekkel, minél többet találkozzunk otthoni környezetükben, hisz így az általuk elmondottak, kiegészültek a családlátogatások során szerzett információkkal, tapasztalatokkal.

XIII. Jelzőrendszer

Az 1997. évi XXXI. Törvény 39. § (3) bekezdése a) – c) pontjaiban hivatkozza a gyermekjóléti szolgáltatás feladatai között, egyrészt a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetését, másrészt a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárását és ezek megoldására javaslat készítését, és ebből következően a Gyvt. 17. § (1) bekezdés szerinti szereplők közötti együttműködés megszervezését, tevékenységük összehangolását.

Az 1997. évi XXXI. Törvény 17§ (1) bekezdése felsorolja a Jelzőrendszer tagjait, a (2) bekezdés tartalma szerint, kötelesek a jelzőrendszer tagjai jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén, a gyermekjóléti szolgálat felé..

A (3) bekezdés értelmében, a Jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

IV. A jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Sorszám	Megnevezés	Jelzések száma	
		2013	2014
1	Egészségügyi szolgáltató	10	5
2	Ebből (1-ből): védőnői jelzés	7	5
3	Személyes gondozást nyújtó szociális szolgálat	-	3
4	Közoktatási intézmény	29	12
5	Rendőrség	-	4
6	Pártfogói felügyelet	-	-
7	Állampolgár	2	-
8	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	7	5
9	Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	2	2
10	Összesen	57	36

A legtöbb jelzés, igazolatlan hiányzásokkal összefüggésben, a közoktatási intézményekből érkezett. Továbbra is problémát okoznak az igazolatlan hiányzások, azonban, az előző évekhez képest, lényegesen csökkentek az igazolatlan hiányzások számai, 2012-ben, 40 esetben, 2013-ban, 15 esetben, 2014-ben, 10 esetben érkezett jelzés, igazolatlan mulasztásról.

Tapasztalatunk szerint, 2012. 10. 01.-től, hatályos 149/1997. (IX. 10.) kormányrendelet 91/G. § ba) és bb) pontja szerinti változás, azon része, amelyben, a jogszabályalkotók, 50 tanórát meghaladó igazolatlan hiányzás esetén, bevezették az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének elrendelését, az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, és természetbeni nyújtása helyett, ösztönzőbb hatással van a szülőkre, tudatosabban odafigyelnek gyermekük tankötelezettségének teljesítésére.

Sajnos, a közoktatási intézmények többsége, még mindig nem a törvényi előírásoknak megfelelően él jelzési kötelezettségével. Előfordult olyan eset, amikor az iskola az első jelzést, hatvanhárom tanóra igazolatlan hiányzás esetén tette meg először szolgálatunk felé.

Ennek érdekében, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről V. fejezet 19. pontja – alapján, kidolgoztuk, törvényi hivatkozásokkal, táblázatba foglaltuk, az „iskola jelzési kötelezettségét igazolatlan mulasztás esetén.” segédanyagot, melyet, az interperszonális együttműködés elősegítése érdekében, folyamatosan próbálunk minél több közoktatási intézmény részére eljuttatni, illetve közösen megvitatni.

A Pártfogó Felügyelői Szolgálattól, két alkalommal érkezett hozzánk megkeresés, kapcsolatunkat, a két szolgálat, kölcsönös, egymás munkáját segítő együttműködés jellemezte. Az év folyamán, három esetben érkezett jelzés, gyermekbántalmazásról. A jelzést a Családsegítő Szolgálattól, a Szolnoki Rendőrkapitányságtól, és Martfű Járási Gyámhivatalától kaptuk

Jelentős változás, a gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer működtetése kapcsán, a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szabályozások bevezetése:

A jelzőrendszer hatékonyabb működése és a jelzést adó védelme érdekében lényeges szabályozást vezetett be 2014. március 15-étől a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése és 130/A. § (2) bekezdése. Ennek értelmében a gyermekjóléti szolgálatnak és a gyámhatóságnak a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést tevő intézmény, személy adatait külön kérelem nélkül is zártan kell kezelnie. Emellett a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok felmerülése esetén a gyámhatóság erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli a gyermek, a tanú és az eljárást kezdeményező szerv vagy személy adatait.

A szabályozás következtében várhatóan nagyobb számban fognak jelzések érkezni, ami elősegítheti a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyabb működését, a jelzést adó személy védelmét. A gyakorlati tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy sokszor a család retorziójától való félelem miatt nem kerül sor a gyermek bántalmazásának, elhanyagolásának jelzésére. A módosítás célja, hogy elősegítse a gyermekbántalmazási esetek megelőzését, illetve minél hamarabb történő felismerését, ezáltal pedig a gyermekek védelme érdekében az azonnali beavatkozást jelentő intézkedések megtételét.

Az adatok zárt kezelése ugyanakkor nem érinti a szakemberek együttműködési kötelezettségét, a tényállás megfelelő tisztázását. Az érintettekkel szemben nem az egyes jelzőrendszeri tagoknak kell külön-külön fellépniük, hanem a gyermekjóléti szolgálat és szükség esetén a gyámhivatal tesz lépéseket a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében.

Rákócziújfaluban a jelzőrendszer tagjait 2014 évben, a Mesevár Óvoda, a Herman Ottó Általános Iskola a Védőnői Szolgálat, Gyermekorvosi, Háziorvosi Szolgálat, és a körzeti megbízott rendőr, polgárőrség alkotta. Az év folyamán rendszeresen tartottuk a kapcsolatot a helyi és a településen kívüli intézmények gyermekvédelmi felelőseivel, a védőnővel és a körzeti megbízottal.

Az együttműködés megvalósulásának formái a következők voltak:

1. esetkonzultációk
2. szakmaközi megbeszélések
3. esetkonferenciák
4. éves gyermekvédelmi tanácskozás
5. közös rendezvények

1.) Az esetvezetések során, egyéni esetkonzultációkat tartottunk, amikor az esetben bevonódó szakemberekkel, vagy segítő személyekkel külön-külön beszéltük meg, az esetleges problémákat, az elért eredményeket, a távolabbi teendőket.

Esetkonzultációk száma 2014-ben: 91 alkalom (védőnő, helyi és településen kívüli iskolák, óvoda, gyermekorvos, közösségi-gondozó, körzeti megbízott rendőr, nevelőszülői tanácsadó, gyermekvédelmi gyám, gyermekpszichiáter, neurológus, pszichológus, házi orvos, gyermekjogi képviselő, gyámhivatal, gyermekvédő intézet)

2.) Esetmegbeszélés:

- **Esetkonferencia megbeszélést: 10 alkalommal, 8 gyermek esetében tartottunk,** amikor, a családot, és a családdal foglalkozó szakembereket is bevontuk, egy adott család ügyében tartott megbeszélésbe.

- A gyermekjóléti szolgálat, és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörökben, **15 alkalommal tartottunk szakmaközi megbeszéléseket.**

Az esetmegbeszélésekről, minden alkalommal feljegyzés készült.

Az esetkonzultációk, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések, **szakmaközi konferenciák,** elősegítették a problémák feltárását, a közös gondolkodást. A jelzőrendszer véleményét meghallgatva az aktuális problémákra javaslatokat tettünk, több szempontból közelítettük meg azokat, és a felmerülő problémákra próbáltunk megoldást találni.

A gyermekvédelmi rendszer működésének alapelvei, közé tartozik az együttműködés és kommunikáció, amennyiben ez nem valósul meg, akkor a rendszer működése lehetetlenné válik. Szükséges továbbá az ellátórendszerhez kapcsolódó, tartozó szakemberek és intézmények ismerete, a kapcsolatépítés, az együttműködés formáinak kialakítása.

A jelzőrendszer hatékonysága, nagyban befolyásolja a problémák kezelésének hatékonyságát, jelzéseik segítik a helyi szintű gyermekvédelmi háló minél teljesebb kialakulását.

XIV. Szabadidős programok, civil szervezetek

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 38.§ (1) és 39.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekjóléti szolgálatok feladata a veszélyeztetettség megelőzése. A 39.§ (2) bekezdés d) pontja konkrétan megnevezi a **szabadidős programok szervezését, mint a veszélyeztetettség megelőzésének eszközét.**

Továbbra is elsődleges feladatunknak tartjuk, hogy minél jobb és szélesebb körű kapcsolatokat alakítsunk ki a helyi és a környékbeli civil szervezetekkel. Ennek köszönhetően lehetőségünk volt a szolgálat látókörében lévő gyermekeknek szabadidős tevékenységeket szervezni.

a.) 2014-ben 3 alkalommal szerveztünk **Játszóházat**, 27 gyermek részvételével.

b.) **Preventív, bűnmegelőzési program keretében**, 2014. 06. 19.-én, a lovas polgárőrség, és a körzeti megbízott rendőr munkájával ismerkedhettek meg a gyermekek, valamint bűnmegelőzési tanácsokat nyújtottak számukra. Programunkat színesítette, a közös főzés, bográcsozás, melyet, a helyi vállalkozók, és a COOP- üzlet felajánlásainak köszönhetően

tudtunk megvalósítani. A gyermekek lovagolhattak, beülhettek a rendőrautóba, barkácsolhattak, játékos tesztek tölthettek ki.

c.) Klubfoglalkozást 15 alkalommal, 58 gyermek részvételével szerveztünk.

A TÁMOP-5.4.9-11/1 pályázat keretén belül, lehetőségünk nyílt, Baba-mama klubfoglalkozások, valamint általános iskoláskorú gyermekek részvételével, Háztartási ismeretek klubfoglalkozásokat szervezni.

Karácsony előtt adománykérő leveleket küldtünk a környékbeli vállalkozásoknak, hogy segítségükkel boldogabbá varázsolhassuk a rászoruló gyermekek ünnepét. Felajánlásokat kaptunk a Szolnoki Béres Gyógyszergyártól, a helyi COOP- üzlettől, a „Segítsünk együtt Szolnok” civil szervezettől, valamint a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Vöröskereszttől.

d.) A Láncszem egyesület”, a „Segítsünk együtt Szolnok”, civil szervezet, karitatív csoport támogatásával, valamint a településen élők által felajánlott, ruhaadományokból, 6 alkalommal tudtunk, ruhaosztást szervezni. A ruhaosztásokon „jelképesen” belépőt kértünk, ami egy darab, tartós élelmiszer volt. Az így összegyűlt élelmiszereket, szétosztottuk, a szolgálatunk látókörében lévő családok között. A rendezvényeken nagyon sokan vettek részt, és a pozitív visszajelzések után, úgy gondoljuk, hogy továbbra is szeretnénk, a civil szervezetekkel közösen, hasonló programot szervezni.

Tapasztalatok:

Tapasztalatunk szerint, a jól működő helyi jelzőrendszernek köszönhetően egyre több problémás családnak tudunk mielőbbi segítséget nyújtani. A lakosság többsége, elfogadja és kéri is a segítséget gyermekjóléti szolgálatunktól.

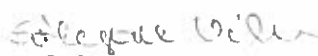
A segítő tevékenység nagy szakmai felkészültséget igénylő munka, folyamatos fejlődést, megújulást kíván. Kiemelkedően fontos a családgondozók naprakész felkészültsége, az új módszerek megismerése, törvényi, jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése.

XV. Problémák, hiányosságok:

Az intézmény helyiségeinek száma a két szolgáltatás párhuzamos ellátása következtében egyre gyakrabban nem elégséges, de a legnagyobb problémát a fogadóhelyiség, várakozó helyiség hiánya okozza. A pszichológiai ellátás hiánya, továbbra is problémát okoz.

Örömmel üdvözlünk, hogy 2014. évben, biztosítottá vált szolgálatunk számára, az **internet szolgáltatás, és a vezetékes telefon**, ezáltal lehetőségünk nyílt, az aktuális, jogszabály módosítások megtekintésére, nyomtatványok letöltésére, és az ügyfelek naprakész informálására.

Rákócziújfalu, 2015. január 30.

Solyom Vilmosné
családgondozó